

KMETOVALEC.

Glasiló c. kr. kmetijske družbe vojvodstva kranjskega.

Ureduje Gustav Pirc, tajnik družbe.

Izhaja 1. in 15. vsaki mesec. — Udje c. kr. kmetijske družbe dobivajo list brezplačno, a neudje plačajo s poštnino vred 2 glđ. na leto. Naročila naj se pošiljajo c. kr. kmetijski družbi, ali pa dotičnim podružnicam.

Štev. 22.

V Ljubljani, 15. novembra 1885.

Leto II.

O navadni slivi ali češplji.

Spisal R. Dolénc.

(Dalje in konec.)

Sledečo spomlad obrežejo se taka drevesca tako-le: Lepo pognalim debelcam odrežejo se v.e stranske mladikice proč, le najvišja se pusti na debelcu, ter se na tri, k večemu štiri pope skrajša. Pri tem skrajšanji je pa vendar na to gledati, da se pusti najvišji pop na nasprotni strani mesa, na katerem mladika sama raste, to v namen zravnjanja rašče. Drevescem, kateri niso lepo pognali, pusti se isto tako obrezana najkrepkejša mladika, naj raste uže kjer koli. Svet med drevesci se lepo okoplje. V mesecu juniju se odščenejo vsi stranski pognanki za toliko, da obdržé le 3 do 4 liste na sebi, najvišji pusti se pa v miru višje rasti. To odščipanje stranskih pognankov ponovi se pozneje meseca avgusta še enkrat, ako so možno pognali, in sicer zopet na 3 do 4 više liste. Oleseneli najvišji pognank, torej zdaj uže mladika pusti se na jesen pri miru, isto tako nižje poščipani. Pred zimo se drevesca zopet od vrha do tal, kakor v prvem letu, namažejo.

Na spomlad tretjega leta skrajša se najvišja mladika po njeni kreposti za eno tretjino do polovice, vse nižje, v prošlem letu oščipane se pa odvržejo, rane zamažejo.

Okopavanje in pletev ponovi se, kakor v poprejšnjem letu, dva do trikrat. Pri skrajšanji najvišje mladike treba je gledé najvišjega popa istega pozora, kakor v preteklem letu. Meseca junija se isto tako kakor v prošlem letu, razun najvišjega pognanka vsi ostali priščipnejo, kar se avgusta ponovi. Na jesen se drevesca zopet namažejo. Tako, kakor v drugem in v tretjem letu, postopa se z drevci v četrtem, in ako treba, tudi petem, sploh tako dolgo, dokler ne dosežejo v deblih tiste visokosti, katero si izgojevalec želi. Za slive je pač najprimernejša visokost debelc 1.5 m., in to se bode zlo povsod uže v tretjem letu doseglo. Zadosti visokim debelcam izgoji se krona, kar se s tem stori, da se jim štiri lepo umestjeni pognanki pusté, eden za glavno voditeljico na vrhu, drugi trije do štirje bolj ko mogoče simetrično umeščeni pa nižje doli, ostali še nižje se lahko kar vsi odvalé.

Veliko boljše, da skoro edino prav bi rekel, se pa postopa, ako se ne izgojuje krona iz pognankov oziroma mladih prvotnih debelc, ampak ako se debelca v visokosti kron požlahtnijo in to s cepiči sicer navad-

nih sliv — češpelj — vendar vzetih iz dreves, katera posebno lepe slive rodé, osobito pa, katera redno rodé. Vsak, kdor se z gojitvijo sliv pečá, je gotovo uže zapazil, da nekatera drevesca drobne slive rodé, ako tudi v dobrem svetu rastejo, druge sicer debele pa v kaj majhni množini; no, in iz takih ni cepičev jemati. Jaz poznam tukaj priprostega kmeta, pa odličnega sadjerejca, kateri vsako slivo, katero vsadi, čez dve ali tri leta odžaga, ter jo z njenimi lastnimi cepiči požlahtni. Ko sem ga pri priliki vprašal, zakaj pa tako postopate? Odgovoril mi je: „Gospod, tako obravnavane slive veliko lepše čvrstjše skora brez vsega trnja rastejo, in posebno pa veliko lepše slive, in bolj redno rodé.

Iz mladik cepičev treba je se ve da še le krono izgojiti. Tako izgojevanje slivnega drevja stane res da nekoliko truda, toda zravno truda imamo tudi veselje, kratkočasje, posebno pa odločen dobiček, ko se drevje na stalno mesto presadi, kjer kaj lepo čvrsto raste in obilo rodi.

Ker so se v Ameriki sušilnice izumile — sistema Alden — kakoršne slive v petih do šestih urah do dobrega posušé, imajo slive kaj dobro bodočnost, in nikari ne zamudimo močno pomnožiti jih povsod tam, kjer dobro rodé, kjer pa niso še v gospodarsko pomenljivi množini zaplodene. Nove Aldenove sušilnice stanejo res da dosti, 5—600 forintov in tudi še več, ako jih hočemo iz tovarne, kjer jih izdelujejo, kupiti. Pa čemu kaj kupovati, ko se lahko isto veliko ceneje doma naredi. Kjer je slivno drevje močno z belim mahom obraščeno, naj se zdaj pozimi z belenjem, so-stavljenim iz apna in gnojnice pobeli, mahu oprostí ter v rašči podkrepi.

Temeljni pogoji izrejevanja dobre govedí.

Živalsko telo sestavljeno je iz obstojnih delov krmil, zato pa tudi žival toliko lože izdelava meso in mast, kolikor bolj primerno živinorejec sestavi krmo z ozirom na njeno množino in kakovost. Za dobičkonosno živinorejo potrebno je dobro izkoristenje polagané krme, koje izkoristenje je pa pri živini raznih plemen in rodov ravno tako različno, kakor njena zunanost. Prav važno je toraj izbirati si za pleme le živali, katere združujejo s primerno unanjó obliko tudi lastnost, jim položeno krmo dobro izkoristiti. Brezdvomno je, da se dá ta lastnost ravno tako podedo-

vati, kakor vnanja oblika, in ker je ta lastnost tudi velike važnosti, skrbeti mora umen živinorejec s pravnim ravnanjem za njeno utrjenje in sigurno podejvanje.

Vspreh živinoreje odvisen je bistveno od krme in krmenja in ta trditev dá se tudi opravičiti, ker mlada žival od zlahnih starišev zgubi svoje dragocene rodovinske lastnosti, ako se ji ne dá vsak dan in vedno take krme, v koji zamore dobiti vse potrebne redilne snovi v pravi meri in obliki, kakor jih potrebuje v razvijanje svojih telesnih moči. Iz prvotno zlahne živali postane vsled slabega krmenja nič drugega kot stroj ali mašina za gnoj; o plemenski vrednosti take živali ne more se niti govoriti.

Narobe je pa tudi mogoče prirediti si iz primerno slabe živine z umnim izbiranjem telet in primernem krmenjem novo pleme, ki nadkriluje svoje stariše v vnanji telesni obliki, kakor tudi v lastnosti, hrano dobro izkoristiti. Prizadevanje kmetovalčev, v tem smislu svojo goved izboljšati in požlahtniti je pa tudi zaradi tega potrebno, ker dobiček s krmo obdelanih njiv raste z boljšim izkoristenjem krme dotičnih živali, za koje je ta krma namenjena. Porabi na pr. kaka goved za izdelovanje 3 kilogramov mesa 100 kilogramov sena, druga pa za ravno toliko mesa le dve tretjini te krme, potem bode ta druga goved zvišala dobiček na krmo obdelani njivi za tretjino.

Ta cilj, kakor tudi krepki razvitek vsega živalskega telesa dá se pa le doseči, ako uže v prvem letu dobi goved dosti dobre in primerne krme ter dobro postrežbo, kajti prvi mladostni čas je ravno tisti, v katerem žival najbolj raste in kateri je temelj pozneje njeni vrednosti. V nobenem starostnem času ne izplača se pri govedu pravo strokovnjaško oskrbovanje tako dobro, kakor v prvem letu. Kmetovalec, ki pri izreji svoje mlade govedu pravilno postopa, ima dvojno prednost: priredi si najprej krepko in dragoceno živino, drugič pa zamore zahtevati od nje prej ono korist, zaradi katere si jo je izredil.

Na sledeča poglavitna vodila je kmetovalcu gledati pri izreji telet:

1. Po rojstvu teleta je gledati na to, da tele dobi ono gosto, rumeno mleko, ki se nahaja v kravinem vimenu takoj po oteletitvi. Tele naj dobiva prvih 6 tednov edino le mleko, in sicer vsaj do 12 litrov na dan.

2. Da se tele prej ko mogoče tudi navadi na drugo krmó, ponudi naj se mu uže v drugem tednu zmes iz lanenih preš ali iz strtega ovsa z razrezanim dobrim sladkim senom, ta zmes se po potrebi pomnoži. Prve dneve treba je tele večkrat k koritu peljati ter prinesiti gobec v dotiko s to zmesjo, da se tako tele na to krmó navadi. Zraven korita postavi naj se posoda pitne vode, koja se večkrat premeni. Če je mogoče, postavi se tudi k teletu kos soli.

3. Po pretečenih prvih šestih tednih nadomesti se polagoma mleko s toplo vodo, tako da dobiva tele po preteku družih treh tednov le še trdo krmó, pitno vodo in sol.

4. Od desetega tedna naprej naj boče vsakdanja teletova krma obstoječa iz $\frac{1}{3}$ do $\frac{1}{2}$ kilograma strtega ovsa, iz $\frac{1}{3}$ do $\frac{1}{2}$ kilograma lanenih preš ali otrobov in iz dobrega razrezanega sena.

5. Pozneje pomnoži se mladi govedu krma obstoječa iz 1 kilogr. ovsa, 1 kilogr. otrobov, zraven se pa pridene primerne množine sena.

6. Te sostave krme ni v prvem letu več potrebno spremeniti, večji potrebi zadostuje s pridevanjem sena.

7. Krma naj se precej od začetka suha poklada, ker so poskusi pokazali, da suha krma naredi krep-

kejšo in bolj zdravo živino kot pa omehčana in namočena krma.

8. Vsakako mora dobiti tele dovolj dobre pitne vode; tudi naj se mu v jasli položi solni kamen, da zamore po potrebi ta neobhodno potrebni del hrane v-se dobiti.

Ker vspreh izreje ni le odvisen edino od krme, ampak tudi od oskrbovanja unanjega teletovega života, je v tem oziru to-le omenjati:

1. Ležišče teletovo naj bo suho, snažno in pri mrzlem vremenu toplo.

2. Pogosto snaženje kože, da koža zdrava ostane.

3. Teletu preskrbi naj se po možnosti mnogo pregiba, posebno pa na prostem v čistem zraku.

Po mnogih izkušnjah dá se po predpisanih pravilih izrediti enoletna goved, ki tehta 400 do 500 kilogramov. Kostí in meso raste pri taki izreji v takem razmerji, da ima goved dobro zunanjo obliko, a se ne more imenovati opitana. Pri tacem telesnem razvoji mogoče je porabiti bike v 15. meseci, junice pa v 18. meseci brez vsake škode za pleme.

Te številke naj računajočemu kmetovalcu dokažejo, da pri pravilnem izrejevanji govedu se dá doseči lep dobiček, ki zamore kmetovalca privedi do vedno večje ljubezni k živinoreji.

Javna izpita na dveh slovenskih kmetijskih šolah.

Slovenskega naroda ogromna večina peča se s kmetijstvom, a vendar stori se med nami za to veljavno obrt borno malo. Edino dve kmetijski šoli, v Gorici in na Slapu, imate nalogo, našemu kmetu s strokovnim podukom k napredku in boljšem materialnem stanji pripomoči, a še ena teh sol (na Slapu) ima biti prav za prav le specijalna šola za vinarstvo in sadjarstvo. *) Naše občinstvo, zlasti razumneje, briga se pa za te zavode še veliko premalo, in po listih brati je le malokaterikrat kako notico o kmetijskih šolah. Velika večina našega razumništva niti ne pozna upravo kake kmetijske šole, ter ima največ o njej po vsem napačne nazore. Naše prepričanje je, da nam je iskati boljšo prihodnost slovenskega naroda v zboljšanjem materialnem stanji našega kmeta. S kmetom stojimo, s kmetom pademo! Iz teh vzrokov naj bi se tudi na vso moč delalo za ustanovitev novih kmetijskih šol — uže obstoječim naj bi se pa naklonilo v eni ali drugi zadevi več pozornosti in požrtovalnosti.

Iz teh vzrokov hočemo z današnjim člankom obrniti pozornost občinstva, kakor tudi krogov, kojim so prirejene naše kmetijske šole, na naša edina slovenska kmetijska zavoda. Spodbudila sta nas k temu izpita, kojih prvi se je vršil v torek 27. oktobra na deželni kmetijski šoli v Gorici, drugi pa v četrtek 29. oktobra na deželni vinarski in sadjarski šoli na Slapu.

Kar se tiče slapenske šole, strinjamo se mi po vsem z besedami gosp. dr. Vošnjaka, ki jih je govoril pri izpitu. Gospod vodja Dolénc, kakor adjunkt gosp. Rohrmann svoji težki nalogi popolnem zadostujeta, šolsko posestvo pa kaže, da je vodja ne le teoretik, ampak tudi izvrsten praktik. Med vsemi avstrijskimi

*) Deželna sadjarska in vinarska šola na Slapu je po prvotnem načrtu specijalna šola za vinarstvo in sadjarstvo. Ker je pa to edina kmetijska šola na Kranjskem, delalo je vodstvo šole na to, da je šola, vsaj kar se tiče teorije, splošno kmetijska. Vodstvu se je s pomočjo dobrih pristavov to tudi posrečilo.

kmetijskimi šolami stane slapenska šola najmanj denarja, in kolikor nam je znano, je ta šola tudi edina v Avstriji, ki izkaže dobiček pri kmetovanju. Kedor pozna neugodne gospodarske razmere slapenske šole, nesrečne vipavske podnebne razmere zadnjih 15 let, ta vedel bode vspehe slapenske šole še posebno ceniti. Posestvo pa ni le dobičkonosno vrejeno, ampak tudi uzorno, te lastnosti imeti pa mora vsako posestvo kmetijske šole in napačna je trditev nekega primorskega lista, da pri šolskem gospodarstvu ni gledati na dobiček, ampak na uzornost. Za Boga, dajte kmetu dovolj denarja, mislim, da ga ni, ki bi se branil svoje posestvo uzorno urediti. — Kmetijska šola ima pa namen, kmeta poučiti, kako iz lastne moči napredovati in do večjega blagostanja priti. Ne moremo kaj, da pri tej priliki, ko se tudi gre za premeščenje slapenske šole na Dolensko, slavni deželni odbor opozorimo, da naj nikar pri malostnih svotah ne štediti, ampak šolo precej tako uredi, kakor stvar zahteva, ker se bode vspeh potem toliko hitreje pokazal, kakor pa na slapenski šoli, kojo se je deset let delalo, a še danes nima vsega potrebnega.

Obrnimo se na goriško kmetijsko šolo! Pri pisanju teh vrstic ne vodi nas osebna strast in ne osebni oziri, ker nimamo k temu nobenih vzrokov, ampak le odkritosrčna želja, da pripomoremo do zmage resnici, katero vsak ljubi in katera slednjič vendar enkrat tudi na Goriškem mora na dan.

Ne ostaja nam ne prostor ne čas, da bi stvarno popisavali posestvo in izpit goriške kmetijske šole, toliko se pa vendar upamo reči, da bi se čudili, ko bi našli v XIX. stoletju take razmere v Trenti, ne pa v Gorici, pred očmi tolike slovenske inteligence.

O žalostnem utisu, kojega napravil je na nas izpit, niti nečemo pisati, proti temu pa vendar moramo odločno protestovati, da bi se javno pri izpitu zabavljalo na čislane nauke slapenske šole od ljudi, koji niti abecednika kmetijske vede ne znajo. Ako slapenske šole vodja Dolenc vinarske nauke nemških vinarskih učiteljev in praktikov za vipavske razmere na podlagi naravoslovskih ved spremeni, kaže to, da on svojo stroko pozna, kar dokazujejo tudi vina slapenske kleti, v koje hraniti taka vina, kot smo poskusili na šoli v Gorici, bi vodja gotovo protestoval. Res je, da so učenci pridno odgovarjali, a pomilovati jih moramo, da so nevedé toliko neumnosti govorili, koje izrekati se jim je še deloma pomagalo.

Kar se tiče posestva, ni vredno, da bi besedo zgubili, čeravno bi bilo dokaj interesantno videti knjigovodstvo šolskega posestva, kojega morda celó ni; kajti tudi ono, kar so se učili učence za knjigovodstvo, o groza, niti knjigovodstvo ni. Pa pustimo te nevesele razmere; naša časnikarska dolžnost je bila, slovenske rodoljube na Goriškem opozoriti na pretečo nevarnost, zgubiti šolo, ki je uže sto tisučev stala in ki je za goriško deželo tako velike važnosti; temveč je pa to naša dolžnost, ker imamo zastopati tudi kmetijske interese. Lahoni zadovoljno gledajo na zdajšnje vodstvo, ker vejo, da je ono grobokop šoli. Še je čas popraviti! Nemudno naj se sedanji provizorijum odpravi, ter nastavi vodjem mož, ki je popolnem v kmetijski stroki izvežban in ki ima voljo in dovolj energije spraviti zapeljani voz zopet v pravi tir. Vsaj imamo sedaj Slovenci dobro izvežbanih kmetijskih učiteljev, zato si pa usojamo prašati: Ali naj se slovenski dijaki za to prigovarja, iti se učiti umnega kmetijstva (kar vse stane toliko truda in denarnih žrtev), češ, bodete svoj narod v kmetijstvu poučevali, da potem, ko se izšolani vrnejo, ne dobijo kruha, ampak da se

dá prednost nezmožnim nestrokovnjakom? To vprašanje stavimo v imenu vseh izšolanih kmetovalcev.

Družbeni novičar.

Seja glavnega odbora c. k. kmetijske družbe

dné 8. novembra 1885.

Namesto bolnega družbinega predsednika predseduje seji podpredsednik gosp. Jos. Fr. Seunig. Seje vdeležili so se sledeči gg. odborniki: Brus, Jerič, Kastelic, Murnik, Neveklovski, Poklukar, Robič, Witschl in tajnik g. Gustav Pirc.

Ker je bilo v seji tudi obravnavati subvencijsko zadevo, navzoč je bil pri seji vladini zastopnik gosp. vladini svétnik Anton Globočnik in deželnega odbora zastopnik gosp. cesarski svétnik in deželni odbornik J. Murnik.

Pred obravnavami dnevnega reda pozdravi predsednik seje gosp. Jos. Fr. Seunig prvokrat v seji glavnega odbora navzočega in na novo imenovanega vladinega referenta o kulturnih zadevah gosp. svétnika Globočnika. Gosp. svétnik zahvali se za prijazen pozdrav ter zatrdi, da se bode vedno ravnal po intencijah c. k. kmetijske družbe.

Po prestopu na dnevni red poroča gospod Robič o nasvetih odseka, kojemu je bilo naročeno, sestaviti razdelitev iz subvencijske zaloge kupljenih ovac ukviškega plemena, ter konečno predlaga ovce tem-le gospodarjem brezplačno v last dati, proti temu, da se zavežejo, z ovcami ravnati po predpisih kmetijske družbe.

Na Gorenjskem dobijo sledeči gospodarji po enega ovna:

Hlebanja Janez iz Srednjega vrha,
Pečar Gregor iz Kranjske gore,
Svetina Anton iz Žerovnice,
Sodja Andrej iz Zaspega,
Dežman Lovro iz Pohlma,
Korošec Blaž iz Koprivnika,
Aleš Janez iz Mač.

Poljanšek Jurij iz Belepeči v Tuhinjski dolini,
Jeras Janez iz Češence (dobi 1 ovna in 1 ovco).

Na Notranjskem dobijo sledeči gospodarji po enega ovna:

Lazar Jakob iz Spodnjega Vrsnika,
Petrič Andrej iz Nanosa (dobi 1 ovna in 1 ovco)
Milavec Franc iz Studenega,
Tomažič Franc iz Janeževega brda,
Matija Fatur iz Zagorja.

Na Dolenjskem dobijo sledeči gospodarji po enega ovna:

Lazar Valentin iz Prevalj,
Starina Anton iz Leskovca,
Judnič Jakob iz Kota (dobi 1 ovna in 1 ovco),
Geržin Janez iz Mihelove vasi.

Za slučaj, da bode mogoče nakupiti več kot 21 glav imajo prednost Hladnik Jakob iz Cola in Zupančič Bernard iz Ušenišča.

Nasveti odsekovi se nespremenjeni sprejmejo.

Družbeni tajnik Gustav Pirc predloži načrt razpisa daril za umna gnojišča, kateri načrt se z nekaterimi spremembami odobri in sklene, ta načrt na zahtevo c. k. kmetijskega ministerstva njemu na Dunaj v presojo poslati.

Ker je ministerstvo dovolilo, vnovič razpisati četrto premijo za sadne sušilnice, koje ni bilo moč le-

tošnje leto oddati, predlaga tajnik Gustav Pirc, pri oddaji te četrte nagrade v znesku 100 gold. drugače postopati ter v tem smislu tudi na vis. c. k. kmetijsko ministerstvo poročati. Postopa naj se pa tako-le: Stavi naj se vprašanje do posameznih gospodarjev ali pa celih občin, katere so pripravljene napraviti si sadno sušilnico po ameriškem načinu, ako dobijo nagrado v znesku 100 gold. Glavni odbor ima potem pravico, med oglašenimi izbrati najbolj pripravnega z ozirom na krajevne sadjarske razmere, kojimu potem glavni odbor pripomore k sestavljenji ameriške sušilnice z nagrado 100 gold. in potrebnimi nasveti.

Predlog tajnika se sprejme ter tajništvu naroči, primerno ukreniti.

Tajnik prebere prošnji ljubljanskih dobrodelnih društev „Vincencijeve družbe“ in „Družbe gospej krščanske ljubezni“ za brezplačno podelitev pridelkov iz družbinega posestva. Pri daljši razpravi v tej zadevi zahteva družbini tajnik kot upravnik družbinega posestva za slučaj, če se prošnji uslišite, za oddane pridelke plačo iz družbine blagajne, ker on kot upravnik vrta je porok za pravo gospodarjenje, o čemur bi se pa ne mogel izkazati, če se mu taka darila dajati nalaga. Slednjič sprejme se z večino glasov predlog gosp. odbornika Robiča, dati „Vincencijevi družbi“ 8 centov in „Družbi gospej krščanske ljubezni“ 2 centa krompirja, ki se imajo opravištvu vrta po tržni ceni zaračunati. Ob enem naroči se tajništvu, ob priliki javljenja tega sklepa imenovanima dvema družbama povdarjati, da je to darilo zadnje, ker reorganizacija družbinega vrta stane toliko, da je treba na vsak krajcar gledati, kmetijska družba je pa zaradi mnogih dolžnost, koje ima izpolnovati v prosep našega revnega kmeta, sama navezana na podporo od zunaj.

Predlogu tajništva, vis. c. kr. vlado prositi za nekaj iztisov knjige „Dejanski nauki o kopitnem podkovstvu“ odbor pritrdi.

Poziv družbenim podružnicam in poročevalcem o letini.

Podpisani odbor usoja si uljudno prositi čast. podružnice in gospode poročevalce, kateri niso še poslali poročila o letošnji letini, da naj blagovolijo nemudno to poročilo v zmislu dopisa iz dne 30. septembra t. l. št. 818 podpisanemu odboru doposlali.

Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 2. novembra.

Naznanilo in razglas.

Novo šolsko leto na podkovski šoli ljubljanski se prične 1. dne januarija 1886. leta.

S podukom v podkovstvu združen je tudi nauk o ogledovanji živine in mesa. Kdor želi biti sprejet v podkovsko šolo, mora se izkazati:

1. s spričevalom, da se je pri kakem kovaču za kovaškega pomočnika izučil;
2. z domovinskim listom;
3. s spričevalom svojega župnika ali župana, da je poštenega obnašanja, in
4. da zna brati in pisati slovensko.

Revni učenci zamorejo tudi dobiti štipendijo po 60, oziroma 50 forintov.

Prosilci za štipendijo imajo predložiti:

1. ubožni list,
2. spričevalo poštenega obnašanja, in
3. potrdilo, da so uže dve leti kot kovaški pomočniki delali. Prošnje z dotičnimi spričevali imajo poslati vsaj do 15. decembra glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Šola traja do konca junija 1886. leta. Kdor preskušeno dobro prestopi, more po postavi od 1873. leta patent podkovskega mojstra dobiti, ker sedaj brez preskušnje nihče ne more postati kovaški mojster. Nauk v tej šoli je brezplačen, vsak učenec ima skrbeti le za to, da si za šolski čas oskrbi živež in stanovanje ter potrebne šolske knjige. Stanovanje dobijo učenci za majhno plačo v šolski hiši.

Učenci naj se oglašé vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmirom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih bolezin, pa tudi premalo izurjenih ogledovalcev živine in mesa, toraj naj bi županstva svojo skrb obračala na to, da dobi vsaka občina vsaj enega dobrega kovača in ogledovalca živine in mesa.

V Ljubljani 1. novembra 1885.

Karol baron Wurzbach,

predsednik c. kr. kmetijski družbi kranjski.

Dr. Karol vitez Bleiweis,
začasni vodja podkovske šole.

Tržne cene.

V Kranji, 11. novembra 1885.

Na današnji trg je došlo 650 glav goveje živine in 331 prešičev.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hektol.	6	50	Ajda, hektol.	4	60
Rež,	5	04	Slama, 100 kil	2	60
Oves	2	92	Seno, „ „	2	75
Turšica	5	52	Špeh, fr. kila	—	50
Ječmen	5	20	Živi prešiči, kila	—	—

V Ljubljani, 14. novembra 1885.

Povprečna cena.

	Trg	Magaz.		Trg	Magaz.
	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hektol.	6	50	Sur. maslo, kila	—	84
Rež	5	53	Jajca, jedno	—	3
Ječmen	4	37	Mleko, liter	—	8
Oves	3	09	Gov. meso, kila	—	64
Soršica	—	—	Telečje meso, „	—	68
Ajda	4	23	Prešič. meso, „	—	54
Proso	5	20	Koštrun	—	34
Koruza	5	40	Kuretina, jedna	—	42
Krompir, 100 kil	2	50	Golobje, jeden	—	17
Leča, hektoliter	8	—	Seno, 100 kil	1	60
Grah	8	—	Slama, „ „	1	51
Fizol	8	50	Drva, trde, sež.	7	60
Gov. mast, kila	94	—	„ mehke, „	5	20
Svinska mast „	82	—	Vino, rud., 100 l.	—	24
Špeh, fr.	56	—	„ belo, „	—	20
„ prek.	72	—			